



# VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

**FAKULTA STAVEBNÍ**  
FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

**ÚSTAV GEODÉZIE**  
INSTITUTE OF GEODESY

## ÚČELOVÁ MAPA VÝUKOVÉHO TRENAŽERU V JEDOVNICích

THEMATICAL LARGE SCALE MAP OF EDUCATION SIMULATOR - LOCATION  
ZA KOSTELEM

**BAKALÁŘSKÁ PRÁCE**  
BACHELOR'S THESIS

**AUTOR PRÁCE**  
AUTHOR

Eduard Ivančík

**VEDOUCÍ PRÁCE**  
SUPERVISOR

Ing. Richard Kratochvíl

BRNO 2019



## VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program

B3646 Geodézie a kartografie

Typ studijního programu

Bakalářský studijní program s kombinovanou formou studia

Studijní obor

3646R003 Geodézie, kartografie a geoinformatika

Pracoviště

Ústav geodézie

## ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student

Eduard Ivančík

Název

Účelová mapa výukového trenažeru v Jedovnicích

Vedoucí práce

Ing. Richard Kratochvíl

Datum zadání

30. 11. 2018

Datum odevzdání

24. 05. 2019

V Brně dne 30. 11. 2018

---

doc. Ing. Radovan Machotka, Ph.D.  
Vedoucí ústavu

---

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.  
Děkan Fakulty stavební VUT

## **PODKLADY A LITERATURA**

ČSN 01 3410 - Mapy velkých měřítek. Základní a účelové mapy.

ČSN 01 3411 - Mapy velkých měřítek. Kreslení a značky.

Fišer, Z., Vondrák, J.: Mapování. CERM Brno, 2. vydání, 2006. ISBN 80-7204-472-9.

Fišer, Z., Vondrák, J.: Mapování II. CERM Brno, 2004. ISBN 80-214-2669-1.

Kalvoda, P.: Přednáškové texty k Mapování I. Ústav geodézie FAST VUT.

Kalvoda, P.: Přednáškové texty k Mapování II. Ústav geodézie FAST VUT.

## **ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ**

Pomocí dostupné techniky provedte zaměření skutečného stavu ulice Za Kostelem v Jedovnicích. Vybudujte pomocnou měříckou síť a připojte ji do závazných referenčních systémů. Naměřená data zpracujte a vyhotovte z nich účelovou mapu ve vhodném měřítku. Provedte kontrolu stávajícího polohového a výškového bodového pole v lokalitě.

## **STRUKTURA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE**

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).
2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

---

Ing. Richard Kratochvíl  
Vedoucí bakalářské práce

## **ABSTRAKT**

Predmetom zadania bakalárskej práce je zameranie skutkového stavu na ulici Za Kostelem v obci Jedovnice. V jednotlivých častiach práce sa pojednáva o postupoch vedúcich k riešeniu problematiky, od rekognoskácie terénu, budovania meračskej siete, výberom metódy merania až po samotnú interpretáciu nameraných dát. Výsledkom je vyhotovenie účelovej mapy zadanej lokality v mierke 1:200.

## **KĽÚČOVÉ SLOVÁ**

účelová mapa, pomocná meračská siet, podrobné meranie, metóda GNSS, testovanie presnosti

## **ABSTRACT**

The subject of the bachelor thesis is the measurement of surface features on the street Za Kostelem in the village Jedovnice. The individual parts of the thesis deal with the procedures leading to the solution of the problem, from terrain recognition, building geodetic network, selection of the surveying method to the actual interpretation of the measured data itself. The result of work is a thematical map at a scale of 1:200.

## **KEYWORDS**

thematical map, geodetic network, land surveying, GNSS technology, accuracy test

## **BIBLIOGRAFICKÁ CITÁCIA**

Eduard Ivančík *Účelová mapa výukového trenažeru v Jedovnicích*. Brno, 2019.  
37 s., 9 s. příl. Bakalárska práca. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta  
stavební, Ústav geodézie. Vedúci práce Ing. Richard Kratochvíl.

## **PREHLÁSENIE O ZHODE LISTINNEJ A ELEKTRONICKEJ FORMY ZÁVEREČNEJ PRÁCE**

Prehlasujem, že elektronická forma odovzdanej bakalárskej práce s názvom *Účelová mapa výukového trenažera v Jedovnicích* je zhodná s odovzdanou listinnou formou.

V Brne, dňa 24.05.2019

---

Eduard Ivančík  
autor práce

## **PREHLÁSENIE O PÔVODNOSTI ZÁVEREČNEJ PRÁCE**

Prehlasujem, že som bakalársku práci s názvom *Účelová mapa výukového trenažera v Jedovnicích* spracoval samostatne a že som uviedol všetky použité informačné zdroje.

V Brne, dňa 24. 05. 2019

---

Eduard Ivančík  
autor práce

## **POĎAKOVANIE**

Chcel by som vyjadriť svoje podčakovanie hlavne vedúcemu bakalárskej práce Ing. Richardovi Kratochvílovi za jeho ochotu, rady a cenné pripomienky pri jej vypracovaní. Podčakovanie ďalej patrí mojim spolužiakom Ladislavovi Horníkovi, Ing. Michalovi Škrlovi a Davidovi Penkovi, ktorí dotvárali meračskú skupinu pri terénnych prácach a v neposlednom rade mojej manželke, ktorá mi vytvorila podmienky umožňujúce štúdium a zároveň vyhotovenie tejto práce.

# **Obsah**

<b>1</b>	<b>Úvod</b>	<b>10</b>
<b>2</b>	<b>Lokalita</b>	<b>11</b>
2.1	Lokalizácia .....	11
2.2	Mapované územie .....	11
<b>3</b>	<b>Prípravné práce</b>	<b>12</b>
3.1	Rekognoskácia terénu .....	12
3.2	Revízia bodových polí, zhustenie .....	12
3.2.1	Pomocná meračská siet .....	13
3.3	Výber meračskej metódy .....	14
3.3.1	Podrobné meranie .....	15
3.3.2	Kontrolné meranie .....	15
3.4	Prístrojové vybavenie .....	16
3.4.1	GNSS aparátura .....	16
3.4.2	Totálna stanica .....	17
3.4.2	Ostatné pomôcky .....	18
<b>4</b>	<b>Meračské práce</b>	<b>19</b>
4.1	Budovanie pomocnej meračskej siete .....	19
4.1.1	Technológia GNSS .....	19
4.1.2	Rajón .....	22
4.2	Podrobné meranie .....	22
4.2.1	Overenie konštanty hranolu .....	23
4.2.2	Polárna metóda .....	23
4.3	Meračský náčrt .....	25
4.4	Kontrolné meranie .....	26
<b>5</b>	<b>Kancelárske práce</b>	<b>27</b>
5.1	Stiahnutie a výpočet dát .....	27
5.1.1	Výpočet bodov PMS .....	28
5.1.2	Výpočet podrobných bodov .....	28
5.2	Testovanie presnosti .....	28

5.2.1	Test polohovej presnosti .....	29
5.2.2	Test výškovej presnosti.....	30
5.3	Grafické spracovanie.....	30
5.3.1	Kresba účelovej mapy .....	30
5.3.2	Digitálna katastrálna mapa.....	32
5.3.3	Tlačový výstup.....	33
<b>6</b>	<b>Záver</b>	<b>34</b>
<b>Zoznam použitých zdrojov</b>		<b>35</b>
<b>Zoznam obrázkov a tabuliek</b>		<b>36</b>
<b>Zoznam príloh</b>		<b>37</b>

# 1 ÚVOD

Cieľom bakalárskej práce je polohové a výškové zameranie lokality Za Kosteľem v obci Jedovnice v rozsahu uličného pásu a následná interpretácia dát v podobe účelovej mapy. Zámerom objednávateľa prác je vytvorenie podkladových materiálov pre zadávanie úlohy „uliční čára“ v predmete GE14 Výuka v teréne II. Výsledky by mali slúžiť jednak pre kontrolu ďalších elaborátov, a jednak pre ľahší prípoj budúcich meraní, keďže jednou z požiadaviek je aj revízia súčasného polohového a výškového bodového poľa na tomto území a zhustenie účelovej školskej siete novými trvalo stabilizovanými pomocnými meračskými bodmi použitými aj pri vypracovaní tejto úlohy.

Práca je štruktúrovaná do šiestich kapitol tak, aby predstavovala chronologický postup a zobrazovala plánovanie prác pri vyhotovení účelovej mapy. V prvej a druhej kapitole je predstavený zámer merania, lokalita a rozsah mapovaného územia. V tretej a štvrtnej kapitole je rozobraná príprava pred mapovaním lokality ako rekognoskácia terénu, revízia polohového a výškového bodového poľa a najmä meračské práce počnúc vytvorením pomocnej meračskej siete, podrobňím meraním a na záver kontrolným meraním. V záverečnej časti práce sú priblížené kancelárske práce začínajúce výpočtom nameraných dát, testovaním presnosti a končiace samotným grafickým spracovaním.

Zameranie uličných pásov je častou úlohou v geodetickej praxi. Vyznačuje sa dôrazom na polohopisnú a popisnú zložku mapy, výškopisná zložka je jemne potlačená. Výsledné elaboráty sú použité zväčša ako podklady pre projektovanie líniových stavieb, prípadne ako súčasti digitálnych technických máp. Takéto využitie môže reprezentovať aj táto bakalárska práca. V takom prípade je neoddeliteľnou súčasťou účelovej mapy aj mapa katastrálna, pretože je nutné v priebehu vypracovania projektu riešiť vlastnícke vzťahy a vytvoriť akýsi súbor parciel, pre ktoré bude v ďalšom priebehu vyžiadane stavebné povolenie. Pri tomto prevedení je práca projektanta výrazne uľahčená, v projektovej dokumentácii sa stáva mnohonásobne prehľadnejšou.

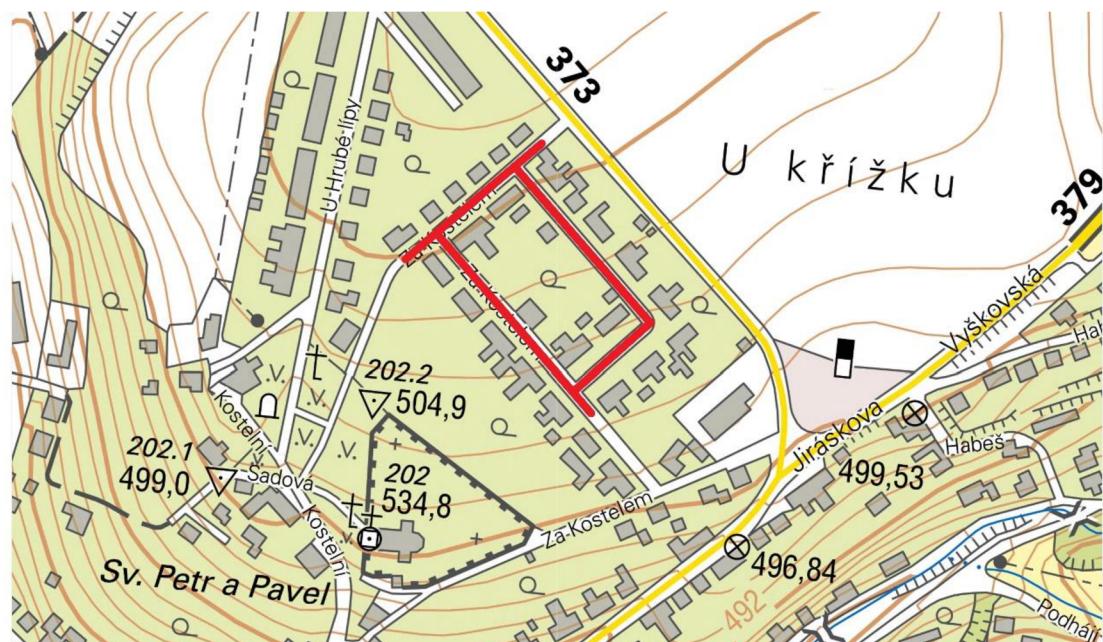
## 2 LOKALITA

### 2.1 LOKALIZÁCIA

Městys Jedovnice leží asi 25 km od juhomoravskej metropoly Brno, v tesnej blízkosti mesta Blansko. Okolité lesy prírodného parku tvoria vstupnú bránu do Moravského krasu. Vzhľadom k zemepisnej polohe a neobyčajnej štedrosti prírody sú Jedovnice významným strediskom rekreácie, turistiky a vodných športov. [1] Ulicu Za Kostelem je možné nájsť tak, ako jej názov napovedá, severovýchodne od Kostola Sv. Petra a Pavla. Obkolesuje ju štátна cesta II. triedy č. 373.

### 2.2 MAPOVANÉ ÚZEMIE

Oblast' pre zameranie bola dopredu daná objednávateľom ako zdanlivé strany obdlížnika, ktorý ulica svojou konfiguráciou vytvára. Dĺžka presahu v križovatkách bola stanovená na 10 m. Grafické vymedzenie územia je zreteľné z obr. 1.



Obr. 1 Rozsah lokality  
Zdroj: Základní mapa ČR 1:10 000

Vo výsledku má pracovný pás celkovú dĺžku 490 m. Priemerná šírka ulice je 8,5 m. Plocha mapovaného územia teda činí približne 4 100 m<sup>2</sup>.

## **3 PRÍPRAVNÉ PRÁCE**

Prípravné práce možno chápať ako súbor úkonov nutných pre komplexné naplánovanie všetkých meračských prác. Ich účelom je predovšetkým zaistenie nárokov a požiadaviek od objednávateľa a výber takého pracovného postupu, ktorý nám ich umožní splniť, zároveň však čo najhospodárnejším spôsobom.

### **3.1 REKOGNOSKÁCIA TERÉNU**

Rekognoskácia<sup>1</sup> je esenciálou súčasťou prípravných prác pred priebehom samotného mapovania lokality. Vedúci meračskej skupiny by mal po jej dôslednom prieskume nadobudnúť najmä nasledujúce poznatky:

- odhadovaná dĺžka meračských prác (v závislosti od toho aj kancelárskych),
- výber prístrojového vybavenia a technológií merania,
- určenie počtu členov meračskej skupiny.

V prípade tejto práce prebehla rekognoskácia 1 týždeň pred započatím meračských prác s papierovými podkladmi v podobe ortofotomapy, výrezu katastrálnej mapy a miestopisov bodov bodových polí v okolí mapovaného územia. Dĺžka meračských prác bola odhadnutá na 15 h, rovnaký čas aj na vypracovanie kompletného elaborátu. Ideálny počet členov meračskej skupiny sú traja ľudia, a to vedúci meračskej skupiny („mapér“), figurant a jeden člen obsluhujúci prístrojovú techniku.

### **3.2 REVÍZIA BODOVÝCH POLÍ, ZHUSTENIE**

Revíziou bodových polí sa rozumie predovšetkým kontrola ich existencie a overenie polohy, prípadne výšky bodov pre potreby podrobnejšieho merania. Týka sa bodov ZPBP<sup>2</sup>, ZhB<sup>3</sup>, PPBP<sup>4</sup> a v prípade výškových sietí bodov ČSJNS<sup>5</sup>.

---

<sup>1</sup> prieskum terénu

<sup>2</sup> základné polohové bodové pole

<sup>3</sup> zhustovacie body

Výsledkom revízie by mali byť najmä:

- poznatok o hustote a kvalite súčasného bodového poľa,
- rozsah potrebného zhustenia bodového poľa,
- overenie polohy (a výšok) jestvujúcich bodov,
- konfigurácia meračskej siete a spôsob jej pripojenia do záväzných referenčných systémov.

Revízia geodetických základov prebehla súčasne s rekognoskáciou terénu. Zhustňovací bod 3420-202 (kostol Jedovnice) a jeho zaistňovací bod 3420-202.2 boli nájdené a overené, sú odporučené k pripojeniu. Zaistňovací bod 3420-202.1 neboli nájdený a je pravdepodobne zničený. Pripojenie merania do výškového systému Bpv<sup>6</sup> bolo overené pomocou nivelačného bodu Kj03-23. Čapová značka na fasáde kostola je mierne znehodnotená výmenou obkladu na stenách kostola a je stážka prístupná. Výška samotného bodu Kj03-23 bola overená na nivelačný bod Kj08-45. Výsledok kontrolného určenia súradníc bodov PPBP je zreteľný z tab. 1.

Tab. 1 Výsledok kontroly exist. PPBP v lokalite

číslo bodu	$m_{YX}$	splnenie kritéria
65815400000544	0,10	áno
65815400000561	0,10	áno
65815400000562	0,10	áno
65815400000595	0,03	áno
65815400000596	0,06	áno

Testovacie kritérium:  $m_{YX} \leq u_{YX}$ , pre body PPBP  $u_{YX} = 0,12 \text{ m}$ .

Zdroj: Vlastný

### 3.2.1 Pomocná meračská siet'

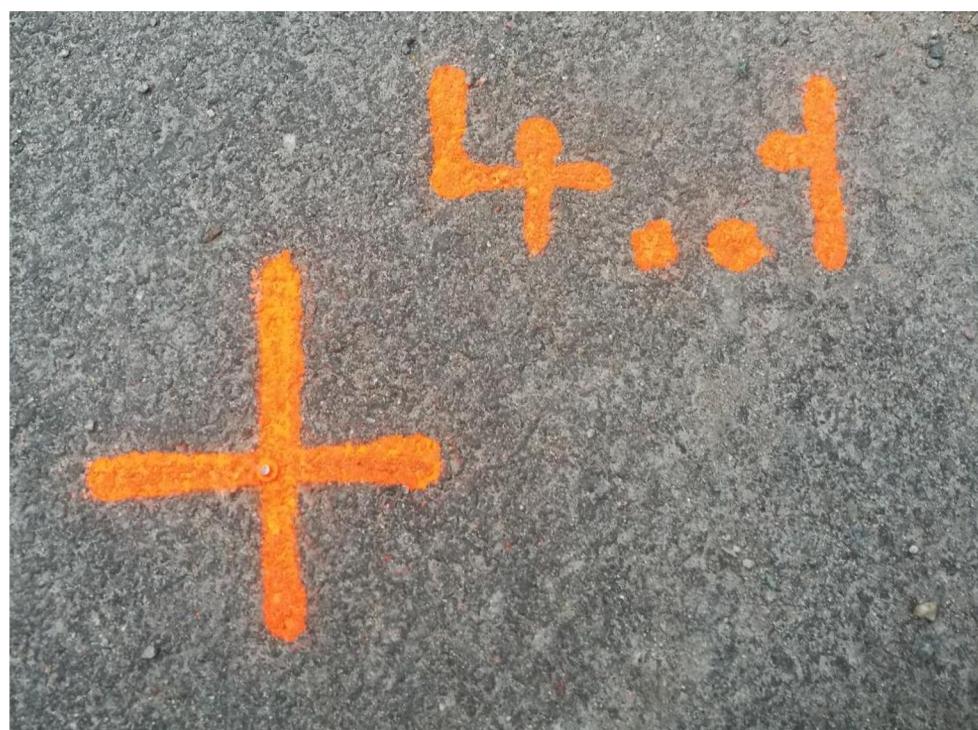
Navzdory splneniu testovacieho kritéria u všetkých bodov PPBP by ich použitie značne zhoršilo výslednú presnosť mapy. Na základe týchto skutočností prišlo rozhodnutie s vytvorením pomocnej meračskej siete – súboru trvalo alebo dočasne stabilizovaných bodov rozmiestnených po lokalite tak, aby umožnili vykonať podrobnej

<sup>4</sup> podrobné polohové bodové pole

<sup>5</sup> Česká státní jednotní nivelační síť

<sup>6</sup> Balt po vyrovnaní

meranie. Štyri body boli stabilizované trvalo meračským klincom v asfaltovej ceste (*obr. 2*), v budúcnosti budú doplnené do účelovej siete FAST. Všetky sú umiestnené v križovatkách tak, aby bola viditeľná čo najväčšia časť lokality a dodržaná vzájomná viditeľnosť medzi trojicou najbližších bodov. Ostatné body boli volené tak, aby umožnili zameranie zvyšku lokality. Signalizované boli dočasne farbou na ceste. Všetky body siete boli zamerané súčasne s podrobným meraním.



Obr. 2 Bod pomocnej meračskej siete 4001  
Zdroj: Vlastný

### 3.3 VÝBER MERAČSKEJ METÓDY

Nasledujúcim krokom po dôkladnej rekognoskácii lokality je voľba meračských postupov. Základnými faktormi zostávajú:

- časová náročnosť metódy,
- presnosť metódy.

### **3.3.1 Podrobné meranie**

Na celej lokalite je dobrý výhľad na oblohu vďaka nízkym budovám, preto na určenie súradníc bodov pomocnej meračskej siete bola použitá technológia GNSS<sup>7</sup> s využitím metódy RTK<sup>8</sup> podľa vyhlášky č. 31/1995 Sb. Pri dodržaní všetkých zásad poskytuje táto metóda spoľahlivé a kvalitné výsledky vyhovujúce nárokom na presnosť bodov meračskej siete. V miestach nevhodných pre využitie tejto metódy sa meračské body určili klasickými terestrickými metódami.

K podrobnému meraniu technológia GNSS stráca svoj význam, pretože by musela byť splnená nezávislosť merania, čo narúša časovú hospodárlosť meračských prác. Podrobné body teda boli zamerané polárnou metódou tak, aby bola splnená 3. trieda presnosti podľa ČSN 01 3410 *Mapy velkých měřítek – Základní a účelové mapy*.

### **3.3.2 Kontrolné meranie**

Dôležitým bodom pri výbere meračských techník je tiež stanovenie metódy kontrolného merania nutného pre overenie dosiahnej presnosti mapy.

Je možné ho vykonať:

- kontrolným zameraním dĺžok priamych spojnic podrobných bodov výberu a ich porovnaním s dĺžkami vypočítanými zo súradníc týchto bodov,
- nezávislým kontrolným zameraním a výpočtom súradníc výberu podrobných bodov a ich porovnaním s výslednými súradnicami. [2]

Kontrolné meranie je teda možné vykonať rovnakými metódami ako meranie podrobné, avšak musí byť splnená podmienka ich nezávislosti.

---

<sup>7</sup> Globálny navigačný satelitný systém

<sup>8</sup> Real Time Kinematic

## 3.4 PRÍSTROJOVÉ VYBAVENIE

Všetky meračské práce boli prevedené prístrojmi zapožičanými od Fakulty stavební, VUT v Brně a môjho súčasného zamestnávateľa – spoločnosti GEODETI, s.r.o.

### 3.4.1 GNSS aparátura

Pre určenie súradníc bodov pomocnej meračskej siete podrobného a kontrolného merania bol využitý dvojfrekvenčný GNSS prijímač Trimble R8S v spojení s kontrolnou jednotkou Trimble Slate.



Obr. 3 Anténa Trimble R8s  
Zdroj: Geotronics Slovakia.

Zostava umožňuje meranie ako statickou metódou, tak aj metódou merania v reálnom čase s využitím virtuálnej referenčnej stanice (RTK s VRS<sup>9</sup>), ktorá bola využitá práve v tejto práci. Anténa je schopná prijímať signál z družicových systémov GPS<sup>10</sup>, GLONASS<sup>11</sup>, Galileo<sup>12</sup> a Beidou<sup>13</sup>, pričom pri meraní bola použitá sieť

---

<sup>9</sup> virtuálna referenčná stanica

<sup>10</sup> Global Positioning System

referenčných staníc CZEPOS<sup>14</sup>. Medzi prijímačom a ovládačom je zabezpečená bezdrôtová komunikácia pre prenos dát technológiou Bluetooth.

*Deklarovaná presnosť výrobcom:*

- v polohe:  $m_{poloha} = 8 \text{ mm} + 0,5 \text{ ppm}$
- vo výške:  $m_{výška} = 15 \text{ mm} + 0,5 \text{ ppm}$  [3]

### 3.4.2 Totálna stanica

Pri výbere prístroja pre podrobné meranie je nutné zohľadniť triedu presnosti výslednej mapy a fakt, že pri úlohe uličného pásu je nutné zameriavať aj priečelia budov, ktoré sú vo veľkej mieri prípadov fyzicky neprístupné, je teda potrebné zaobstaráť si prístroj s bezhranolovým odrazným systémom. To splňa mechanická totálna stanica Trimble M3 v prevedení s uhlovou presnosťou 2<sup>“</sup>. Prístroj je vybavený elektronickým diaľkomerom umožňujúcim v bezhranolovom režime merať dĺžky až do vzdialenosťi 300 m.



Obr. 4      Totálna stanica Trimble M3  
Zdroj:      Geotronics Slovakia

<sup>11</sup> globálny navigačný systém ruskej armády

<sup>12</sup> európsky autonómny globálny družicový polohový systém

<sup>13</sup> autonómny globálny družicový polohový systém Čínskej ľudovej republiky

<sup>14</sup> Síť permanentných stanic GNSS České republiky

Trimble M3 pracuje pod operačným systémom Windows CE Net. Na obsluhu slúži farebný dotykový displej, fyzická alfanumerická klávesnica a poľný softvér Trimble Access, podobne ako v ovládači Trimble Slate.

*Vybrané parametre a deklarovaná presnosť:*

- dosah diaľkomera
  - hranolový režim:  $\langle 1,5; 3000 \rangle m$
  - bezhranolový režim:  $\langle 1,5; 300 \rangle m$
- čas merania v štandardnom režime
  - hranolový režim: 1,6 s
  - bezhranolový režim: 2,1 s
- uhlová presnosť: 2''
- presnosť merania dĺžok:
  - hranolový režim:  $\langle 2 + 2 ppm \rangle mm$
  - bezhranolový režim:  $\langle 3 + 2 ppm \rangle mm$  [4]

### 3.4.3 Ostatné pomôcky

Pri podrobnom meraní tam, kde bolo využitie totálnej stanice nemožné alebo nehospodárne, boli použité aj ostatné geodetické pomôcky ako pásmo a ručný elektronický diaľkomer. Uplatnenie našli najmä pri domeriavaní rozmerov objektov polohopisu, napr. šírka podmúrika, rozmery elektrickej či plynovej skrine a.i.

Pre zaistenie komfortu pri meračských prácach boli na dorozumievanie využité rádiové stanice značky Motorola. Výrobca deklaruje dosah v rádoch desiatok kilometrov v závislosti od členitosti územia, pri ideálnych podmienkach (z vrcholu vyvýšeného miesta na druhý vrchol bez prekážok) až 100 km.

Na stabilizáciu bodov meračskej siete boli použité 40 mm meračské klince zatlčené do asfaltovej cesty. Zvyšné body boli stabilizované dočasne farbou v spreji.

## **4 MERAČSKÉ PRÁCE**

Všetky meračské práce vrátane kontrolného merania prebehli počas dvoch dní, čo zodpovedá ich odhadovanej dĺžke po ukončení rekognoskácie terénu. Čo sa týka postupu prác, je možné tvrdiť, že všetky prebiehali súčasne a tak, aby bola zabezpečená čo najväčšia plynulosť podrobného merania a splnená podmienka nezávislosti pri meraní metódou GNSS. Podrobnému meraniu predchádzalo overenie konštanty odrazného hranolu.

### **4.1 BUDOVANIE POMOCNEJ MERAČSKEJ SIETE**

#### **4.1.1 Technológia GNSS**

Technológia GNSS umožňuje za pomoci družíc autonómne určenie priestorovej polohy. V geodézii si získava stále silnejšiu pozíciu hlavne vďaka svojej efektivite oproti konvenčným terestrickým metódam merania. Hlavnými prednosťami sú najmä (v prípade RTK) okamžitý zisk priestorových súradníc a informácií o ich kvalite, nezávislosť na hustote a konfigurácii bodov bodových polí, časová hospodárnosť a.i. Musí však byť zabezpečená viditeľnosť na oblohu a signál musí byť prijímaný minimálne zo 4 družíc, čo môže viest k znemožneniu použitia tejto metódy hlavne pri hustých lesných porastoch a v centre miest, v okolí vysokých budov. Kvôli šíreniu signálu z družíc sa tiež neodporúča merat' v blízkosti plechových strech, vodných plôch, stromov a iných odrazových plôch. Takéto priestory narúšajú teóriu o priamom šírení signálu, pretože do prijímača sa môžu dostať odrazené signály s dlhšou dráhou a teda nesprávnymi korekciami.

Pri určení súradníc pomocných meračských bodov metódou GNSS je však nutné eliminovať systematické a hrubé chyby, čo je možné zabezpečiť dvoma spôsobmi:

- a) jednorazovým určením a následným overením alebo
- b) dvojitým nezávislým určením. [5]

V prípade a) pri jednom určení pomocných meračských bodov metódou GNSS musí byť ich poloha nezávisle overená jednak vzájomným overením novourčených bodov a taktiež musí byť prevedené overenie k predtým určeným bodom v S-JTSK<sup>15</sup>. Pritom musí byť overená ako geometrická správnosť, tak aj poloha v súradnicovom systéme. Medzi „už určené body v S-JTSK“ je možno zahrnúť i jednoznačne identifikovateľné podrobne body (stabilizované body hraníc pozemkov, rohy stavieb) z predošlých zememeračských činností. Medzi tieto body však nemožno zaradiť body so súradnicami v S-JTSK získané digitalizáciou katastrálnych máp, pokiaľ súradnice týchto bodov neboli určené z priamo meraných mier. Výsledok a hodnotenie sú prevedené obdobne ako pre podrobne body avšak s kritériami odpovedajúcimi bodom PPBP ( $m_{YX} = 6 \text{ cm}$ ).

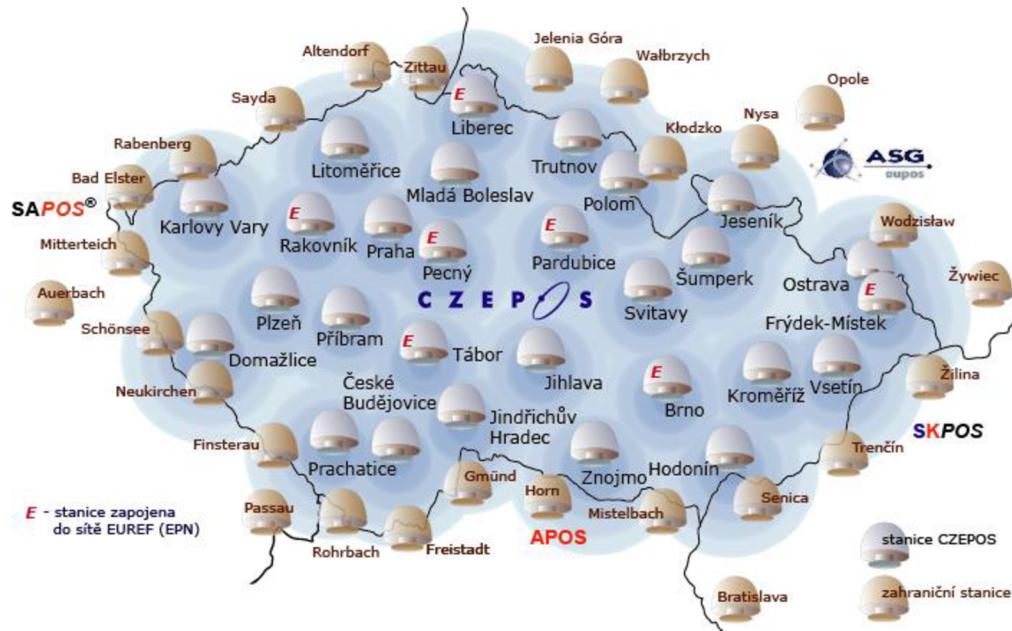
V prípade b) pri dvojitom nezávislom určení pomocných meračských bodov technológiou GNSS musí byť minimálny časový interval medzi dvojím zameraním bodu aspoň 1 hodina (druhé zameranie musí byť prevedené dostatočne nezávisle, teda v inej konštelácii družíc) pri parametre GDOP<sup>16</sup> menšom ako 7,0. V opačnom prípade je nutné dodržať aspoň trojhodinový časový odstup. Výsledok určenia polohy sa získa rovnako ako výsledok určenia bodu PPBP. Hodnotenie presnosti sa prevádzza ako pre body PPBP.

Metóda RTK s VRS bola využitá pre určenie polohy a výšky pomocných meračských bodov, z ktorých bolo vykonané podrobne meranie s pripojením k sieti referenčných staníc CZEPOS. Všetky body pomocnej meračskej siete s výnimkou jedného boli dvakrát nezávisle určené metódou GNSS. V ostatnom prípade boli súradnice bodu prvýkrát určený metódou GNSS a po druhýkrát polárnou metódou. Výsledné súradnice bodov boli získané ako aritmetický priemer ich jednotlivých určení.

---

<sup>15</sup> Systém jednotnej trigonometrickej siete katastrálnej

<sup>16</sup> parameter geometrickej presnosti



Obr. 5 Siet' referenčných staníc CZEPOS  
Zdroj: CZEPOS

V tab. 2 sa nachádza prehľad absolútnych diferencií medzi súradnicami prvého a druhého určenia pomocných meračských bodov s časovým odstupom.

Tab. 2 Súradnicové odchýlky bodov PMS<sup>17</sup> určených metódou GNSS

č. b.	$ \Delta Y , [\text{cm}]$	$ \Delta X , [\text{cm}]$	$ \Delta H , [\text{cm}]$
4001	1	3	1
4002	3	0	1
4003	0	1	1
4004	2	0	3
4005	1	2	2
4006	2	1	1
4007	2	0	2
4008	0	0	1
4009	1	4	4
4010	0	6	0
4011	0	0	1

Zdroj: Vlastný

<sup>17</sup> pomocná meračská sieť

#### **4.1.1 Rajón**

Zvyšné body pomocnej meračskej siete (4013, 4014, 4015), ktoré z rôznych dôvodov nemohli byť zamerané metódou GNSS, boli určené metódou rajónu. Ich zameranie prebehlo zároveň s podrobným meraním.

Jedná sa o jednu zo základných geodetických úloh, kde sú známe súradnice pevného bodu, na ktorom stojíme s prístrojom a zvyšných bodov, na ktoré cielime pre výpočet orientačného posunu. Meranými veličinami sú smery a dĺžka na určovaný bod. Úloha má jednoznačné riešenie pri zameraní jedného orientačného bodu, čo je však pre účely podrobného mapovania nevyhovujúce. Dĺžka rajónu nesmie presiahnuť 1000 m a zároveň dĺžku k najvzdialenejšiemu orientačnému bodu. [6]

### **4.2 PODROBNÉ MERANIE**

Pojem podrobné meranie predstavuje súbor úkonov vedúcim k zisku priestorovej polohy podrobných bodov, ktoré sú predmetom merania. Vykonáva sa z bodov bodových polí alebo bodov pomocnej meračskej siete, v nevyhnutných prípadoch zo skôr určených podrobných bodov. Pri podrobnom meraní bola využitá polárna, ortogonálna metóda a metóda konštrukčných omerných.

Spôsob merania definuje technická norma ČSN 01 3410 *Mapy veľkých měřitek – Základní a účelové mapy* a premet merania ČSN 01 3411 *Mapy veľkých měřitek – Kreslení a značky*. Pri podrobnom meraní sa rozlišujú podrobné tvary predmetov polohopisu, pokiaľ dosahuje dĺžka priamej spojnice lomových bodov aspoň 0,10 m. Podrobnosť merania bodov je prispôsobená výslednej mierke mapy tak, aby sa v tlačovom formáte zobrazili detaily väčšie ako 0,5 mm. Krivkové prvky polohopisu sa zameriavajú nasledovne:

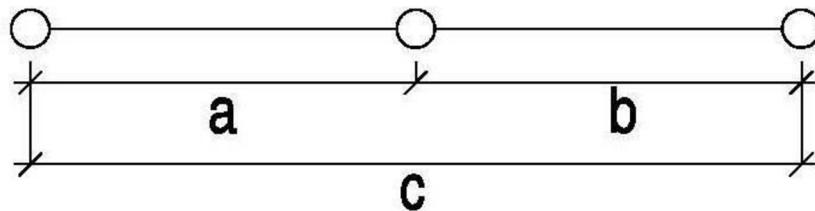
- kružnicový oblúk - 3 bodmi (začiatok oblúka, vrcholový bod, koniec oblúka),
- kružnica – 3 bodmi na obvode (v prieku kružnice a ramien stredových uhlov o veľkosti  $133^{\circ}$  alebo stred a polomer),
- všeobecná krivka – úsečkami tak, aby sa žiadny bod na úsečke neodchýlil od skutočného priebehu o viac než 0,10 m. [6]

#### 4.2.1 Overenie konštanty hranolu

Adičná konštanta je koeficient vstupujúci do merania dĺžok elektronickými diaľkomermi. Skladá sa z dvoch časťí:

- dĺžkový rozdiel medzi fázovým centrom elektronického diaľkomera a vertikálnej osi prístroja
- dĺžkový rozdiel geometrického konca meranej dĺžky od zvislej osi odrazného systému

Kedže pri meračských prácach neboli použití originálne odrazné hranoly od výrobcu totálnej stanice Trimble, pred meraním bolo nutné overiť hranolovú zložku adičnej konštanty. Pre jej určenie bola zvolená metóda merania troch dĺžok na priamke. Konfigurácia základnej je vyobrazená na obr. 6.



Obr. 6 Schéma meraných úsekov  
Zdroj: Vlastný

Medziľahlý bod bol do priamky zaradený pomocou totálnej stanice. Výsledok merania sa od nastavenej hodnoty líšil o 0,6 mm, teda pri zvolenej hladine významnosti  $\alpha = 5\%$  nebolo nutné konštantu v prístroji prestavovať.

#### 4.2.2 Polárna metóda

Polárna metóda je technológia merania, pri ktorej sú meranými veličinami polárne súradnice (vodorovný uhol  $\omega$ , zenitový uhol  $z$  a šíkmá dĺžka  $s$ ), ktoré sú následne výpočtom prevedené na priestorové pravouhlé súradnice  $Y, X, H$ .

Metódu možno rozdeliť na dve varianty:

- s pevným polárnym stanoviskom,
- voľným polárnym stanoviskom.

V prvom prípade je prístroj scentrovaný nad bodom o známych súradničach. Pre výpočet orientačného posunu  $o$  je potrebné zamerat' najmenej dva smery a jednu dĺžku na ďalšie dva známe body. Pri väčšom počte meraných prvkov je vhodné určiť orientačný posun vyrovnaním metódou najmenších štvorcov. Podrobne body môžu byť merané do 1,5 násobku najvzdialenejšej orientácie. Je možné používať polárny domerok alebo polárnu kolmicu, v praxi tiež nazývané ako pozdĺžne a priečne odsadenie (offset). Pri používaní odsadení je však potrebné dodržiavať znamienka, ktoré určujú smer odsadenia (- doľava, dozadu; + doprava, dopredu) a medzné hodnoty polárnej kolmice. Tá nemôže byť väčšia ako jedna polovica dĺžky od stanoviska k päte kolmice a zároveň nesmie presiahnuť 30 m.

V prípade voľného stanoviska sú súradnice dopredu neznáme. Počet určovaných prvkov je rovný štyrom (súradnice  $Y$ ,  $X$ ,  $H$ , orientačný posun  $o$ ) potrebujeme teda zamerat' najmenej dva smery a dve dĺžky na známe body. Pre metódu však platí obmedzenie, kde uhol prenutia priamok spojujúcich dva známe body s určovaným bodom musí byť v intervale  $\langle 30^\circ, 170^\circ \rangle$ . Na druhej strane, metóda ponúka značné výhody v porovnaní s pevným stanoviskom:

- čiastočne nezávislá voľba stanoviska od bodového poľa alebo meračskej siete
- úplné vylúčenie centračných chýb
- úplné vylúčenie chyby z merania výšky prístroja

Samozrejme, posledné dva vplyvy predpokladajú situáciu, kedy bod meračskej siete nie je nijako stabilizovaný a je počítané akési „myslené“ stanovisko, ktorého poloha je totožná s vertikálnou osou prístroja a výška stanoviska sa nachádza vo vodorovnej rovine zámernej priamky. Výška prístroja je teda nulová.

Všetky podrobne body polohopisu a výškopisu boli zamerané touto technológiou v nadväznosti na body pomocnej meračskej siete a skôr zamerané podrobne body.

Predovšetkým bolo využité pevné stanovisko a v jednom prípade voľné stanovisko. V menšom počte bolo použité priečne odsadenie.

Celkový počet podrobnych bodov činí 852. Z každého stanoviska boli zamerané aspoň dva identické body. Stredná priestorová poloha bodov zameraných viackrát je potom aritmetický priemer ich jednotlivých súradníc. Tento postup je dôležitý pre udržanie homogeneity merania.. K vyjadreniu výškopisnej zložky nebolo nutné merať ďalšie podrobne výškové body vďaka špecifickosti lokality – terénnych plôch malých rozmerov.

### 4.3 MERAČSKÝ NÁČRT

Meračský náčrt môžeme definovať ako grafické vyjadrenie výsledkov mapovania a tiež ako jeden z podkladov pre zobrazenie mapy. Jeho hlavnými znakmi sú:

- je vyhotovaný súbežne s podrobnym meraním,
- je prehľadný a čitateľný,
- je vyhotovaný spravidla v dva krát väčšej mierke než je mierka budúcej mapy,
- je skreslený a deformovaný,
- obsahuje všetky nevyhnutné údaje pre kresbu budúcej mapy.

Podotkol by som však, že meračské náčrty vyhotovené pri meraní tejto úlohy sa značne odchyľujú od pokynov pre tvorbu výškopisného meračského náčrtu. To je spôsobené predovšetkým zaužívanými postupmi zhotovovania náčrtov v praxi, kedy by mi ich zhotovenie podľa pokynu spôsobovalo značné časové straty.

V priebehu merania boli vyhotovené štyri meračské náčrty. Z toho dôvodu bol vyhotovený prehľad kladov meračských náčrtov.

## 4.4 KONTROLNÉ MERANIE

Záverečnou časťou meračských prác bolo kontrolné zameranie reprezentatívneho výberu jednoznačne identifikovateľných bodov. Pred jeho započatím je nutné zodpovedať si najmenej tieto neznáme:

- dosiahnutie nezávislosti určenia identických bodov,
- presnosť kontrolného merania,
- rozsah súboru kontrolného merania.

Presnosť kontrolného merania musí minimálne dosiahnuť presnosť podrobného merania a najmenší prípustný rozsah sa stanovuje na  $N_{min} = 100$  [2]. Kontrolné meranie bolo teda vykonané rovnakými metódami a prístrojovou technikou ako podrobné meranie. Pre zaistenie nezávislosti boli body meračskej siete nanovo určené metódou GNSS. Celkový počet kontrolne zameraných identických bodov dosiahol 103, pričom všetky splnili testované kritériá polohovej a výškovej presnosti. Jednalo sa prevažne o povrchové znaky inžinierskych sietí, rozhrania povrchov a kultúr, lomové body oplotení, rohy budov a pod.

Do kontrolných prác som sa rozhadol zahrnúť aj overenie spoľahlivosti pripojenia pomocnej meračskej siete do výškového systému Bpv na bode 4013. Overenie spočívalo v zistení výšky bodu 4013 pomocou trigonometrickej nivelačie vychádzajúcej z nedalekého bodu ČSJNS Kj03-23 (kostel Jedovnice) a jej porovnaním s výškou určenou metódou prenosu výšok z bodov 4001, 4005 a 4009, ktorých výška bola určená metódou GNSS (bod 4013 bol určený ako voľné polárne stanovisko). Pre zaistenie spoľahlivosti tejto kontroly bola výška bodu Kj03-23 overená. Výsledný rozdiel výšok bodu 4013 predstavoval 6 mm, čo je vzhľadom na 3. triedu presnosti mapovania uspokojivý výsledok.

## 5 KANCELÁRSKE PRÁCE

Po kompletnom prebehnutí terénnych prác nasledoval proces spracovania nameraných dát až po vyhotovenie všetkých textových a grafických príloh vrátane účelovej mapy.

### 5.1 STIAHNUTIE A VÝPOČET DÁT

Na konci oboch dní strávených v teréne prebehol po ukončení merania export nameraných údajov na USB disk za pomocí užívateľských protokolov z totálnej stanice a GNSS ovládača. Z totálnej stanice bol výstupným formátom súbor TXT so štruktúrou nameraných dát MAPA2 (*obr. 7*). Ovládač GNSS aparátury zasa poskytuje stiahnutie predvyplneného protokolu určenia bodov GNSS vo formáte DOCX podľa vzoru dostupného na webe ČÚZK. Naviac bol stiahnutý protokol priemerovania viacnásobne určených bodov vo formáte TXT.

```
b999  
999999999  
65815400001  
1  
3  
0  
2  
1 4001 1.621 *  
4002 49.670 1.250 220.75502 103.49358 *ori  
4002 49.665 1.250 20.75379 296.50361 *ori  
4003 27.921 1.250 217.78462 103.86036 *ori  
4003 27.921 1.250 17.78948 296.13856 *ori  
4004 32.693 1.250 112.30147 99.34464 *ori  
4004 32.691 1.250 312.30241 300.65532 *ori  
4005 52.178 1.250 9.71534 98.39801 *ori  
4005 52.183 1.250 209.72019 301.60403 *ori  
-1  
1 27.465 0.075 210.56129 106.32589 *1  
2 27.384 1.250 215.94618 103.75795 *1  
3 26.395 1.250 218.88259 103.95139 *1
```

Obr. 7 Štruktúra zápisníku MAPA2

Zdroj: Vlastný

### **5.1.1 Výpočet bodov PMS**

Súradnice bodov pomocnej meračskej siete boli určené metódou GNSS a polárnou metódou. Keďže bola použitá kinematická metóda merania v reálnom čase, súradnice bodov jednotlivých zameraní boli získané ako súčet súradníc virtuálnej referenčnej stanice a vektora jej spojnice s prijímačom. Merané boli elipsoidické výšky s následnou transformáciou na normálne Moloděnského výšky. Pre elimináciu systematických chýb boli súradnice bodov určené viackrát nezávisle. Parameter presnosti GDOP sa počas merania pohyboval v intervale 1,3 – 2,1, meranie bolo teda vykonané dva krát s aspoň hodinovým časovým odstupom. Tento výpočet prebehol vo vstavanom spracovateľskom softvéri ovládača *Trimble General Survey 3.20*. Zvyšné meračské body boli určené metódou pevného a voľného polárneho stanoviska.

### **5.1.2 Výpočet podrobných bodov**

Celý výpočet terestrického merania prebehol v geodetickom softvéri *Groma v12*. V programe boli najprv založené dva zoznamy súradníc, a to pre body bodových polí a pomocnej meračskej siete. Druhý zoznam mal obsahovať podrobné body. Pred načítaním zápisníku bolo spočítané ĭažisko pomocnej meračskej siete ako aritmetický priemer jednotlivých súradníc nevyhnutné pre výpočet stredného mierkového koeficientu do nulovej nadmorskej výšky a kartografického zobrazenia. Softvér umožňuje tento výpočet pomocou aplikácie *Křovák*. Následne bol importovaný zápisník jednak s redukciami šíkmých dĺžok na vodorovné a zavedením mierkového koeficientu skreslenia dĺžok. Výpočet podrobných bodov bol spustený v aplikácii *Polární metoda dávkou*.

## **5.2 TESTOVANIE PRESNOSTI**

Neoddeliteľnou súčasťou výsledku geodetických prác je kontrola ich presnosti. Presnosť výsledkov tvorby mapy sa stanovuje na základe charakteristík a kritérií presnosti (tab. 3). Ich testovaním overujeme štatistickú hypotézu, že výberový súbor identických bodov prislúcha stanovenej presnosti mapovania [7]. Postup zamerania

a ich voľba bola rozobraná v *kapitole 4.3*. Výsledok štatistického testovania polohovej a výškovej presnosti je možné nájsť v *prílohe 08 – Testovanie presnosti*.

Tab. 3 Triedy presnosti mapovania

Trieda presnosti	$u_{yx}$ , [m]	$u_h$ , [m]	$u_v$ , [m]
1	0,04	0,03	0,30
2	0,08	0,07	0,40
3	0,14	0,12	0,50
4	0,26	0,18	0,80
5	0,50	0,35	1,50

Zdroj: ČSN 01 3410 Mapy velkých měřítek – Základní a účelové mapy

### 5.2.1 Test polohovej presnosti

K testovaniu polohovej presnosti sa vypočíta výberová smerodajná súradnicová odchýlka ako odmocnina z polovičného súčtu kvadrátov smerodajných odchýlok súradníč

$$s_{yx} = \sqrt{\frac{s_y^2 + s_x^2}{2}}, \quad (5.1)$$

pričom tie sa určia vo výbere  $N$  bodov zo vzťahov:

$$s_y = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N \Delta Y_i^2}{kN}}, \quad s_x = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N \Delta X_i^2}{kN}}, \quad (5.2; 5.3)$$

kde  $k = 2$  ak má prvotné a kontrolné určenie rovnakú presnosť. Ak by malo mať kontrolné meranie významne vyššiu presnosť, potom  $k = 1$ . Polohové odchýlky sú vypočítané podľa vzťahu:

$$\Delta p_i = \sqrt{\Delta Y_i^2 + \Delta X_i^2}. \quad (5.4)$$

Presnosť určenia polohy je výhovujúca ak:

$$1. \quad |\Delta p_i| \leq 1,7 u_{yx}, \quad (5.5)$$

$$2. \quad s_{yx} \leq \omega_{2N} u_{yx}, \quad (5.6)$$

kde  $\omega_{2N} = 1$  pri počte viac ako 301 podrobnychých bodov na zvolenej hladine významnosti  $\alpha = 5\%$ .

Tab. 4 Výsledok testovania polohovej presnosti

Kritérium	Extrémna/dosiahnutá odchýlka	Medzná odchýlka	Výsledok
$ \Delta p  \leq 1,7u_{YX}$	0,12	0,24	splnené
$s_{YX} \leq \omega_{2N}u_{YX}$	0,02	0,14	splnené

Zdroj: Vlastný

### 5.2.2 Test výškovej presnosti

Testovanie výšok sa vykonáva obdobným spôsobom. Najprv sa vypočíta výberová smerodajná výškový odchýlka:

$$s_H = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N \Delta H_i^2}{kN}}. \quad (5.7)$$

Presnosť určenia výšok je vyhovujúca ak:

$$1. \quad |\Delta H_i| \leq 2u_H\sqrt{k}, \quad (5.8)$$

$$2. \quad s_H \leq \omega_N u_H \text{ pre spevnený povrch}, \quad (5.9)$$

kde  $\omega_N = 1$  pri počte viac ako 500 podrobných bodov na zvolenej hladine významnosti  $\alpha = 5\%$ .

Tab. 5 Výsledok testovania výškovej presnosti

Kritérium	Extrémna/priemerná odchýlka	Medzná odchýlka	Výsledok
$ \Delta H_i  \leq 2u_H\sqrt{k}$	0,10	0,34	splnené
$s_H \leq \omega_N u_H$	0,02	0,12	splnené

Zdroj: Vlastný

### 5.3 GRAFICKÉ SPRACOVANIE

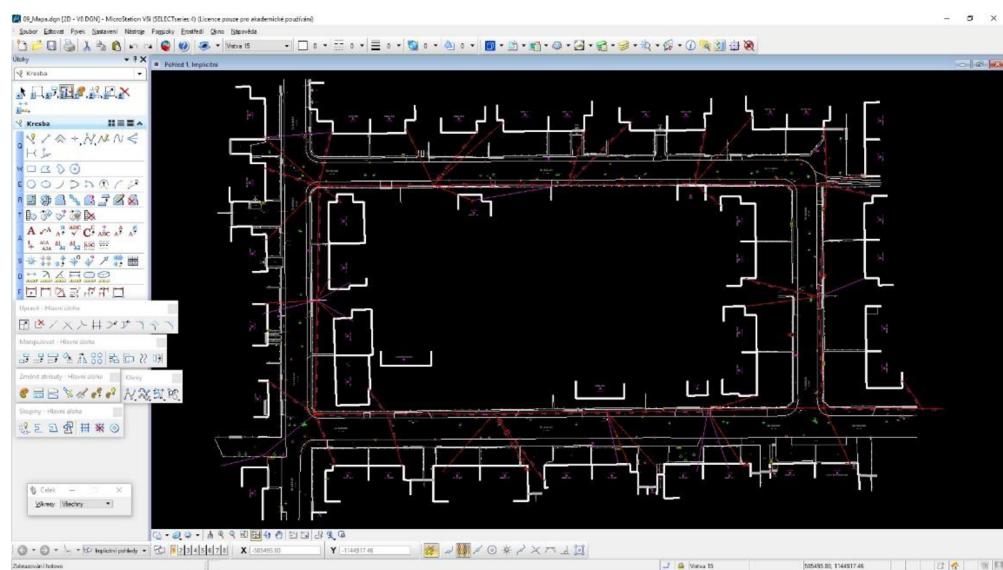
Záverečnou časťou zadanej úlohy bolo po spracovaní a testovaní nameraných dát vypracovanie grafických príloh a kresba účelovej mapy. Všetky takéto výkresy boli vyhotovené v prostredí programu *Microstation V8i*.

#### 5.3.1 Kresba účelovej mapy

Účelová mapa je mapa veľkej mierky obsahujúca okrem prvkov základných máp ďalšie predmety štrenia a merania stanovené pre daný účel. V prípade tohto diela je

dôraz kladený na polohopisnú zložku, čo je však dané pomermi mapovaného územia. Pre detailné zobrazenie skutočnosti bola zvolená mierka mapy 1:200.

Poslednou úlohou bola kresba účelovej mapy, ktorej predchádzalo nahranie podrobných bodov, bodov pomocnej meračskej siete a bodových polí do výkresu vo formáte DGN, ktorý je prílohou práce pod názvom *09\_Body*. Body boli importované pomocou MDL nadstavby *Groma*. Pred ich načítaním bolo nutné definovať atribúty vzhľadu značky, čísla a výšky bodu. Tie vychádzali z atribútovéj tabuľky Ing. Petra Kalvodu, Ph.D. používanej v predmete GE10 Mapování I. V nasledujúcom kroku bol založený druhý výkres pre kresbu mapy pod názvom *09\_Mapa* s 2 modelmi. V prvom (implicitnom) modeli sa vyskytuje samotná kresba vyhotovená podľa technickej normy ČSN 01 3411 *Mapy veľkých měřítek – Kreslení a značky* a vyššie spomenutej atribútovéj tabuľky. V miestach s nižšou mierou prehľadnosti boli výškové kóty redukované z piatich platných cifier na tri, pričom však počet desatinnych miest (dve pre spevnený terén) zostal zachovaný (napr. výška 506,28 je uvedená ako 6,28). Atribútová a topologická správnosť kresby bola po jej dokončení skontrolovaná v nadstavbe *MGEO*.



Obr. 8 Prostredie programu *Microstation V8i*. Implicitný model  
Zdroj: Vlastný

### 5.3.2 Digitálna katastrálna mapa

Tak, ako som uviedol v úvode tejto práce, do výkresu účelovej mapy som sa pre čo najširšiu využiteľnosť mapy rozhodol doplniť ju o výrez katastrálnej mapy.

V katastrálnom území Jedovnice existuje digitálna katastrálna mapa, čím bola moja úloha značne zjednodušená. Príprava podkladu tým pádom spočívala v prvom rade v stiahnutí katastrálnej mapy k.ú. Jedovnice vo formáte DGN, čo umožňuje Mapový server ČÚZK. Súbory DGN sú na serveri denne aktualizované. Z takéhoto súboru bol vytvorený výrez pre zmapované územie a taktiež bola zmenená mierka líniových, bodových a textových elementov z pôvodnej (1:1000) na mierku mapy (1:200). Atribúty prvkov DKM<sup>18</sup> boli na záver zmenené tak, aby boli zachované atribúty účelovej mapy a najmä jej prehľadnosť. Vo vrstve 50 sú uložené všetky líniové prvky, teda vlastnícke hranice (tyrkysová farba č. 7) a vnútorná kresba (šedá farba č. 64). Parcelné čísla a názvy bodov PPBP je možné nájsť vo vrstve 51 a vo vrstve 52 sa vyskytujú bunky ako napríklad značky bodov PPBP alebo značka druhu pozemku. Výkres s katastrálnou mapou sa nachádza v *prílohe 09\_DKM*. Slúži ako referencia pre tlačový výstup účelovej mapy.

Tab. 6 Skrátený prehľad atribútov vo výkrese DKM

Obsah	Vrstva	Farba	Hrubka	Štýl	Font	Výška [mm]	Šírka [mm]
línie	50	7/64	0	0			
text	51	7	0	0	23	1,7	1,5
bunky	52	7	0	0			

Zdroj: Vlastný

---

<sup>18</sup> digitálna katastrálna mapa

### **5.3.3 Tlačový výstup**

Tlačový výstup účelovej mapy je obsiahnutý v modeli „*tlač*“ typu Arch, v rovnakom výkrese *09\_Mapa.dgn* ako kresba. Skladá sa predovšetkým z:

- mapového rámu tvoreného hranicami výkresu
- vlastnej kresby mapy
- popisového poľa a vyznačenia k severu
- legendy
- priesečníkov siete pravouhlých súradníc s popisom a priesečníkov mapových listov
- náčrtu umiestnenia hraníc výkresu účelovej mapy v klade mapových listov príslušnej mierky

## **6 ZÁVER**

Výsledkom bakalárskej práce je polohovo - výškové zameranie ulice Za Kosteľom v městyse Jedovnice v podobe účelovej mapy v mierke 1:200. V jednotlivých kapitolách práce je chronologicky rozobraný postup činností od prevzatia lokality až po spracovanie výsledného elaborátu.

Po zadaní lokality prebehol prieskum stávajúceho bodového poľa pomocou mapovej služby ČÚZK, ktorý sa následne presunul do terénu. Body bodových polí boli pri rekognoskácii kontrolne zamerané, na základe čoho bola pre budovanie pomocnej meračskej siete použitá technológia GNSS. Mapovacie práce prebehli v dvoch dňoch, 22.09.2018 a 02.03.2019 v trojčlenných meračských skupinách. Po podrobnom meraní prebehlo kontrolné meranie, ktoré bolo vykonané rovnakými metódami a vybavením ako prvé. Na základe štatistického testovania bola preukázané, že výsledok merania splňa 3. triedu presnosti mapovania podľa ČSN 01 3410 *Mapy veľkých měřítek – Základní a účelové mapy*. Po nevyvrátení štatistickej hypotézy prišlo na rad grafické spracovanie. Účelová mapa bola vytvorená podľa ČSN 01 3411 *Mapy veľkých měřítek – Kreslení a značky*.

Záverom by som rád vyjadril nádej, že výsledok tejto bakalárskej práce bude spoľahlivo slúžiť ako pomôcka pri zadávaní úlohy „Uliční čára“ v predmete GE14 Výuka v terénu II. Zároveň sa domnievam, že vyhotovená účelová mapa by potencionálne vedela nájsť uplatnenie aj v praxi.

## ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

- [1] Vítejte v Jedovnicích. *Městys Jedovnice* [online]. b.r. [cit. 2019-05-18]. Dostupné z: <https://www.jedovnice.cz/cs/pro-turisty/vitejte-v-jedovnicich>
- [2] ČSN 01 3410 Mapy velkých měřítek - Základní a účelové mapy. Praha: ČESKÝ NORMALIZAČNÍ INSTITUT, 2014.
- [3] GNSS přijímač Trimble R8s: TECHNICKÝ POPIS. Bratislava, 2015. Dostupné také z: [http://www.geotronics.sk/wp-content/uploads/2015/05/022516-130-SKY\\_TrimbleR8s\\_DS\\_0415\\_LR\\_D\\_Geotronics.pdf](http://www.geotronics.sk/wp-content/uploads/2015/05/022516-130-SKY_TrimbleR8s_DS_0415_LR_D_Geotronics.pdf)
- [4] Totálna stanica Trimble M3: TECHNICKÝ POPIS. Bratislava, 2015.
- [5] Vyhláška č. 31/1995 Sb.: příloha 9. Technické požadavky měření a výpočty bodů určovaných technologií GNSS. In: . 1995, ročník 1995, částka 6, číslo 31.
- [6] KALVODA, Petr. Přednáškové texty k Mapování I. Ústav geodézie FAST VUT, 2015.
- [7] KALVODA, Petr. Pokyn pro tvorbu účelové mapy. Brno, 2011.

# ZOZNAM OBRÁZKOV A TABULIEK

Obr. 1	Rozsah lokality .....	11
Obr. 2	Bod pomocnej meračskej siete 4001 .....	14
Obr. 3	Anténa Trimble R8s .....	16
Obr. 4	Totálna stanica Trimble M3 .....	17
Obr. 5	Siet referenčných staníc CZEPOS .....	21
Obr. 6	Schéma meraných úsekov .....	23
Obr. 7	Štruktúra zápisníku MAPA2 .....	27
Obr. 8	Prostredie programu Microstation V8i. Implicitný model .....	31
Tab. 1	Výsledok kontroly exist. PPBP v lokalite .....	13
Tab. 2	Súradnicové odchýlky bodov PMS určených metódou GNSS .....	21
Tab. 3	Kritériá presnosti podľa ČSN 01 3410 .....	29
Tab. 4	Výsledok testovania polohovej presnosti .....	29
Tab. 5	Výsledok testovania výškovej presnosti.....	30
Tab. 6	Skrátený prehľad atribútov vo výkrese DKM .....	32

## ZOZNAM PRÍLOH

- 01\_TS.pdf (aj papierová forma)
- 02\_Náčrty.pdf (aj papierová forma)
- 03\_Prehľady
  - 03.1\_MN.dgn (aj papierová forma)
  - 03.2\_BP\_PMS.dgn (aj papierová forma)
- 04\_Geodetické údaje
  - 04.1\_658154000014001, 658154000014006, 658154000014009.pdf (aj papierová forma)
  - 04.2\_658154000014013.pdf (aj papierová forma)
- 05\_Zápisníky
  - 05.1\_180922.zap
  - 05.2\_190302.zap
  - 05.3\_190302\_kontrolné meranie.zap
  - 05.4\_190302\_TN.pdf
- 06\_Protokoly
  - 06.1\_Protokol.pdf
  - 06.2\_Odchýlky.pdf
  - 06.3\_Protokol\_kontrolné meranie.pdf
- 07\_Zoznamy súradníc a výšok
  - 07.1\_YXH\_DB.txt
  - 07.2\_YXH\_NB.txt
- 08\_Testovanie presnosti.xlsx (aj papierová forma)
- 09\_Mapa
  - 09.1\_Map.a.dgn (aj papierová forma)
  - 09.2\_Body.dgn
  - 09.3\_DKM.dgn
  - 09.4\_Atribúty.xlsx
  - 09.5\_dátové súbory